

27-05-2016

Til BUU

Sagsnr.
2016-0030559

Orientering om Intern Revisions anbefalinger om selvejende institutioners brug af KK-systemer til administrative opgaver

Dokumentnr.
2016-0030559-2

Resume og baggrund

Intern Revision (IR) har i rapport af 18. november 2015 undersøgt ”potentiale[t] for at optimere forvaltningernes håndtering af de selvejende institutioner, som Københavns Kommune har driftsoverenskomst med, og hvis regnskaber optages i kommunens regnskab.” (rapportens side 3).

Undersøgelsen rummer en analyse af de forskellige ordninger for selvejende institutioner på tværs af Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF), Socialforvaltningen (SOF) og Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF). I SUF anvender alle selvejende institutioner KK's administrative systemer, i SOF er det nogle selvejende institutioner og i BUF er det ingen. Forskellene forvaltningerne imellem skyldes såvel historiske beslutninger og forskellig lovgivning. På BUFs og SOFs område varetager paraplyorganisationer de administrative opgaver for institutionerne med brug af egne systemer, og IR påpeger, at det sandsynligvis ikke er i paraplyernes interesse, at overgå til KK's administrative systemer.

IR oplister i rapporten de fordele, som ville opnås, hvis de selvejende institutioner benyttede KK's systemer (side 4).

Rapportens anbefalinger

Samlet set anbefaler IR, at de respektive fagudvalg ”optage[r] forhandling med de resterende selvejende institutioner, der har driftsoverenskomst med kommunen, således at disse kan overgå til at anvende kommunens it-systemer til varetagelse af opgaver vedrørende regnskabsføring og lønudbetaling.” (side 7). IR anbefaler desuden, ”at revisionsordningen for de selvejende institutioner ændres således, at revisionen fremover udføres som en del af revisionen af kommunens regnskab og således, at arbejdet væsentligst udføres af kommunens interne revision.” (side 7).

Vurdering af rapportens anbefalinger

Helt overordnet deler forvaltningen IR's vurdering af de positive administrative konsekvenser ved, at de selvejende institutioner overgår til at bruge KK-systemer til økonomi-, løn- og personaleadministration, da det vil gøre forvaltningens administrative opgave mere helhedsorienteret og muliggøre løbende sammenligninger på tværs af de kommunale og de selvejende institutioner uden, at de selvejende institutioners pædagogiske råderum indsnævres. Det skal i den forbindelse

bemærkes, at forvaltningen er i dialog med de selvejendes institutioners paraplyorganisationer om adgang til oplysninger om personalets sygefravær mhp. analyser på tværs og udveksling af løsninger til nedbringelse af sygefravær.

Lovgrundlag

Dagtilbudsloven fastlægger de selvejende daginstitutioners ret til at modtage et tilskud fra kommunalbestyrelsen, såfremt de selv ønsker at varetage administrationen (løn, bogføring, budget/regnskab, revision, personaleadministration).

Forvaltningen må gerne tilbyde selvejende institutioner at varetage administration, men det vil i givet fald være på frivillig basis og under betingelse af, at de skal kunne vælge det fra på et senere tidspunkt.

Såfremt en selvejende institution vælger at lade kommunen stå for en eller flere af de administrative opgaver, er det muligt at forhandle et helt eller delvist bortfald af administrationsbidraget på 2,1 % af pladsprisen med den enkelte institution.

Opfølgning på anbefalinger

Forvaltningen undersøger sammen med KS muligheden for at sammensætte et tilbud om en administrativ pakke, som vil kunne tilbydes selvejende institutioner, der måtte ønske at overdrage nogle eller alle fem typer af administrationsopgaver, og som de senere kan fravælge, hvis de ønsker det. Hvis det er muligt at udvikle en sådan administrativ pakke, vil forvaltningen fremlægge forslag for udvalget om udvikling af pakken og proces for at tilbyde institutioner at bruge pakken.

Det er forvaltningens vurdering, at tilbuddet om at overtage administrative opgaver primært vil være interessant for selvejende institutioner, som ikke er med i en administrativ paraply – eller af andre årsager ønsker en anden administration.

KØBENHAVNS KOMMUNE

Intern Revision

18. november 2015

RAPPORT 2015

**Børne- og Ungdomsforvaltningen
Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
Socialforvaltningen**

Selvejende institutioner

MODTAGER

Direktionerne i BUF/ SUF/ SOF

INTERN REVISION

Jesper Andersen
Tommy Jacobsen
Solveig Petersen

Indholdsfortegnelse

1.	INDLEDNING OG FORMÅL	3
2.	RESUME OG ANBEFALINGER	3
3.	METODE, AFGRÆNSNING OG DEFINITIONER	8
4.	OVERORDNEDE RAMMEVILKÅR.....	9
4.1	DET ADMINISTRATIVE GRUNDLAG.....	9
4.2	REVISIONSMÆSSIG FORHOLD	10
4.3	SELVEJENDE INSTITUTIONERS KARAKTERISTIKA.....	11
5.	NØGLETAL FOR SELVEJENDE INSTITUTIONER	13
6.	PRAKTISK HÅNDBOG OG ERFARINGER.....	15
6.1	SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN.....	15
6.2	BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN	17
6.3	SOCIALFORVALTNINGEN	22

1. INDLEDNING OG FORMÅL

Intern Revision har i overensstemmelse med opgaveplanen for 2015, der er godkendt af Revisionsudvalget, gennemført en undersøgelse af forvaltningernes håndtering af selvejende institutioner.

Formålet med undersøgelsen er:

At undersøge og belyse områder, hvor der er et potentiale for at optimere forvaltningernes håndtering af de selvejende institutioner, som Københavns Kommune har driftsoverenskomst med, og hvis regnskaber optages i kommunens regnskab.

Undersøgelsen skal give anbefalinger til en mere hensigtsmæssig håndtering af de selvejende institutioner.

Rapporten forelægges for Revisionsudvalget. Rapporten vil endvidere - som følge af Økonomiudvalgets lovpligtige indseende med de økonomiske og almindelige administrative forhold inden for alle kommunens administrationsområder - blive sendt til Økonomiforvaltningens direktion til eventuel videre foranstaltning overfor Økonomiudvalget.

2. RESUME OG ANBEFALINGER

Intern Revision har foretaget en undersøgelse af forvaltningernes håndtering af de selvejende institutioner, som Københavns Kommune har driftsoverenskomst med, og hvis regnskaber optages i kommunens regnskab. Formålet med undersøgelsen er at belyse områder, hvor der er potentiale for optimering af forvaltningernes håndtering af de pågældende selvejende institutioner.

Resume

Det blev i Budgetaftalen for 2012 besluttet, at der - som led i kommunens fokus på at skabe den bedste administrative understøttelse af de kommunale kerneopgaver - skulle arbejdes med at sikre bedre integration af selvejende institutioner i kommunens økonomi- og HR-systemer. Behovet og mulighederne for integration skulle aftales nærmere med de selvejende institutioner.

Uanset denne beslutning viser Intern Revisions kortlægning, at kun en mindre andel af de institutioner, kommunen har driftsoverenskomst med, i dag anvender kommunens it-systemer til bogføring og regnskabsafklæggelse samt beregning og udbetaling af løn.

Af de i alt 306 selvejende institutioner i kommunen anvender samtlige 33 institutioner under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen allerede i dag kommunens it-systemer. Men kun 3 af institutionerne under Soci-

alforvaltningen anvender kommunens systemer fuldt ud og 4 institutioner kun delvist. Ingen af de selvejende institutioner under Børne- og Ungdomsforvaltningen anvender kommunens it-systemer.

Københavns Kommune har i 2015 været i udbud om anskaffelse af et nyt ERP-system. Det vil efter Intern Revisions opfattelse være naturligt i forbindelse med udvikling og implementering af det nye system (Kvantum) at overveje at integrere samtlige selvejende institutioners løbende regnskabsføring i heri. Det vil samtidigt være naturligt også at overveje at integrere samtlige institutioner i kommunens lønsystem.

Efter Intern Revisions vurdering er der betydelige fordele for kommunen forbundet med, at samtlige regnskabsførende og lønanvisende enheder under kommunen anvender de samme it-systemer.

For eksempel:

- Mulighed for løbende tilvejebringelse af ajourførte regnskabsdata på detailniveau.
- Forbedring af kvaliteten af datagrundlaget for den løbende økonomistyring og budgetopfølgning.
- Opgaver vedrørende løbende udbetaling af a conto tilskud og årlig udligning heraf samt opgørelse af likviditetsmellemværende bortfalder.
- Forskellige indberetningsfaciliteter til brug for overførsel af regnskabsdata til kommunens regnskabssystem undgå, herunder bortfalder eventuel vedligeholdelse og udvikling af disse faciliteter.
- Resurser til kontrolforanstaltninger i forhold til administration af a conto tilskud og indberetning af regnskabsdata bortfalder.
- Særskilte indberetninger fra de selvejende institutioner til brug for budgetopfølgning og prognoser kan udelades.
- Ensartede og mere effektive processer for forvaltningernes styring af kommunale og selvejende enheder.
- Forbedre anvendelse af kommunens indkøbsaftaler og realisering af kommunens målsætning for effektivisering af indkøbsområdet.
- Mulighed for løbende tilvejebringelse af ajourførte HR data, f.eks. om sygefravær og lønningernes sammensætning.

Intern Revision vurderer samtidig, at ønsket, om at de selvejende institutioner skal overgå til kommunens it-systemer, vil kunne medføre modstand / ulemper.

For eksempel:

1. En række af de selvejende institutioner er tilknyttet paraplyorganisationer, som varetager institutionernes administrative opgaver. Fra disse organisationer vil der formentlig kunne opleves et pres og uvilje imod en overgang til Københavns Kommunes it-systemer. Især i tilfælde, hvor de pågældende organisationer udfører regnskabsopgaver for institutioner med driftsoverenskomst med kommuner, der anvender andre it-systemer, vil dette kunne opleves som en ulempe. Endvidere vil kommunen kunne blive mødt med uvilje, såfremt der er risiko for, at organisationernes indtjeningsgrundlag reduceres.
 2. Institutionernes bestyrelser vil kunne opfatte kommunens løbende indseende med økonomiske og personalemæssige data som en kompromittering af de selvejende institutioners selvstændighed og bestyrelsernes suverænitet.
 3. Ifølge kommunens gældende bestemmelser skal de selvejende institutioners regnskaber underkastes særskilt revision i overensstemmelse med revisionsinstrukser udarbejdet af de enkelte forvaltninger. Revisionen udføres af forskellige revisionsfirmaer, der er valgt af de enkelte selvejende institutioners bestyrelse. For kommunens forvaltninger vil kontakt og samarbejde med en række forskellige revisionsfirmaer kunne opleves som en ulempe. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har tilkendegivet, at servicering af revisorerne i forbindelse med tilvejebringelse af dokumentation mv. til brug for revisionen er resursekrævende. En revisor for institutioner under Sundheds- og Omsorgsforvaltningen har samtidig oplyst i sin rapportering, at det har givet udfordringer, da tildelte kontaktpersoner ikke har haft kendskab til alle forhold på institutionerne og samtidig kun har haft kendskab til en del af regnskabsudarbejdelsen. Hertil kommer forvaltningernes gennemgang og opfølgning af revisionsrapporteringen. Endelig vurderer nogle af forvaltningerne allerede i dag, kvaliteten af den udførte revision af institutionerne som værende mangelfuld / af svingende kvalitet.
- Ad 1. Ifølge Koncernservice stilles it-systemerne i dag til rådighed vederlagsfrit for institutionerne. En tilslutning af samtlige selvejende institutioner vil dog medføre omkostninger for kommunen på ca. 0,5 mio. kr. for så vidt angår det nye økonomisystem. Herud-

over vil der være meromkostninger til et øget antal licenser til nyt lønsystem mv., som skal prioriteres på tværs af kommunen. Koncernservice oplyser, at det forventes, at både økonomisystem og lønsystem vil kunne stilles vederlagsfrit til rådighed for de selvejende institutioner på samme vilkår som for de kommunale institutioner. Af Socialforvaltningens og Børne- og Ungdomsforvaltningens samlede tilskud til de selvejende institutioner udgør ca. 48 mio. kr. maksimumtilskud til dækning af udgifterne til varetagelse af administrative opgaver. Da kommunen stiller it-systemer vederlagsfrit til rådighed for institutionerne vil det dog skulle overvejes, om og i givet i fald i hvilket omfang der skal foretages reduktion af denne andel af kommunens tilskud til de selvejende institutioner.

- Ad 2. Intern Revision skal gøre opmærksom på, at hensigten med anbefalingen om overgang til kommunens it-systemer alene er, at forbedre kommunens administrative processer og øge kvaliteten og aktualiteten af data til brug for forvaltningernes økonomiske styring. Det er således ikke intentionen at ændre ved de frihedsgrader, der kendetegner en selvejende institution med egen bestyrelse og dennes selvbestemmelse.
- Ad 3. For at undgå ulemperne i forhold til den gældende revisionsordning, herunder de institutionsvalgte revisorers manglende kendskab til og overblik over samtlige processer samt kommunens servicering af mange forskellige revisionsfirmaer, vil revisionen kunne udføres som en del af den revision, der udføres af regnskabet for Københavns Kommune og arbejdet væsentligst kunne udføres af Intern Revision. En sådan ordning er etableret i andre kommuner, og kravene til revision af området vil fortsat være opfyldt. For kommunens forvaltninger vil en ændring af revisionsordningen samtidig medføre administrative lettelser, idet gennemgang og opfølgning i forhold til revisionsrapporteringen bortfalder. De samlede udgifter til revision af de selvejende institutioner anslås at udgøre ca. 5 mio. kr. årligt, og nogle forvaltninger er generelt mindre tilfredse med den udførte revision. Intern Revision vurderer, at overtagelsen af revisionsopgaven vil kræve tilførsel af ekstra budgetmidler af en størrelsesorden 2 mio. kr.

Anbefalinger

Intern Revision konstaterer, at der er betydelige administrative ulemper forbundet med den administrative håndtering af de selvejende institutioner, der ikke anvender kommunens it-systemer. Omvendt er der som anført betydelige fordele ved en overgang til kommunens it-systemer.

Intern Revision anbefaler derfor, at det drøftes med det respektive fagudvalg, at forvaltningen skal optage forhandling med de resterende selvejende institutioner, der har driftsoverenskomst med kommunen, således at disse kan overgå til at anvende kommunens it-systemer til varetagelse af opgaver vedrørende regnskabsføring og lønudbetaling.

For at motivere de selvejende institutioner til at overgå til kommunes systemer, anbefales det, at institutionerne tilbydes vederlagsfri tilslutning og anvendelse af de kommunale systemer.

Intern Revision anbefaler endelig, at revisionsordningen for de selvejende institutioner ændres således, at revisionen fremover udføres som en del af revisionen af kommunens regnskab og således, at arbejdet væsentligst udføres af kommunens interne revision. Dette vil ud over en besparelse på udgifterne til revision tillige medføre en lettelse af de administrative opgaver i forbindelse med gennemgang og opfølgning af revisionsrapporteringen for de enkelte institutioner.

Forudsætninger og økonomiske konsekvenser

Gennemførelse af anbefalingerne forudsætter ændring af Retningslinjer om tilskudsforvaltning i kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ samt ændring af driftsoverenskomster med de selvejende institutioner.

Endvidere er det en forudsætning, at det sikres, at Koncernservice kan levere den fornødne kvalitet i løn- og regnskabsfunktionen herunder i de systemer, som skal anvendes af de selvejende institutioner.

3. METODE, AFGRÆNSNING OG DEFINITIONER

Metode mv.

Ved møder og interview af repræsentanter fra de relevante forvaltninger er behandlet spørgsmål vedrørende organisering og processer for håndtering af de selvejende institutioner, erfaringer med de institutionsvalgte revisorers udførte revision samt baggrunden for de anvendte modeller for it-løsninger.

Gennemgang af gældende regelgrundlag

Datakilder har omfattet:

Regnskabsoplysninger for 2014 fra kommunens ledelsesinformationssystem RUBIN.

Oplysninger fra forvaltningerne om antallet af selvejende institutioner og informationer om hvorvidt institutionerne benytter kommunens økonomisystem KØR og lønsystemet.

Lovgivning og det administrative grundlag

IR har tilvejebragt gældende lovgivning og kommunens overordnede administrative retningslinjer.

Fra forvaltningerne er indhentet forretningsgangsbeskrivelser for administrationen af tilskud til de selvejende institutioner, revisionsinstrukser mv.

Afgrænsning

Undersøgelse omfatter alene de selvejende institutioner som Københavns Kommune har driftsoverenskomst/-aftale med, og hvis regnskaber i overensstemmelse med Budget- og regnskabssystem for kommuner skal optages i kommunens årsregnskab.

Undersøgelsen omfatter selvejende institutioner i Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF), Sundheds- og Omsorgsforvaltningen (SUF) samt Socialforvaltningen (SOF).

Undersøgelsen har ikke haft til formål at vurdere den egentlige økonomistyring af tilskud til de selvejende institutioner.

Definitioner

For kommunens forvaltningsområder anvendes forskellige betegnelser for institutioner, f.eks. bo- og dagtilbud på handicapområdet. Vi har valgt i denne undersøgelse generelt at anvende betegnelsen institutioner.

4. OVERORDNEDE RAMMEVILKÅR

4.1 DET ADMINISTRATIVE GRUNDLAG

Lovgivning

Selvejende institutioner optages i de kommunale regnskaber¹ efter de samme regler som gælder for kommunale institutioner, såfremt der er indgået en driftsoverenskomst mellem kommunen og den pågældende institution.

En selvejende institutionens budget og regnskab registreres hos den kommune, der har driftsoverenskomsten.

Kommunes Kasse- og Regnskabsregulativ

I Kasse- og Regnskabsregulativets bilag om tilskudsforvaltning² er fastsat kommunens generelle retningslinjer for administration af tilskud, herunder ydelse af tilskud til selvejende institutioner.

Ifølge retningslinjerne skal forvaltningerne tilse, at kommunens tilskudsforvaltning sker på en økonomisk forsvarlig og hensigtsmæssig måde. Retningslinjerne indeholder de grundlæggende overvejelser, som skal foretages forbindelse med ydelse af tilskud.

Særligt i forhold til selvejende institutioner foreskriver retningslinjerne, at tilskudsyder bl.a. skal sikre, at institutionerne har udarbejdet vedtægter, der godkendes af kommunen, og der er fastsat minimumskrav til indholdet disse vedtægter.

Endvidere skal der for grupper af ensartede selvejende institutioner udarbejdes en regnskabsinstruks, som beskriver kravene til institutionernes økonomistyring og bl.a. kravene til årsregnskabet. Der skal endelig fastsættes krav til revision og udarbejdes en revisionsinstruks.

Revisionen varetages revisorer, der er antaget af bestyrelserne for de enkelte selvejende institutioner.

Forvaltningen skal foretage kontrol med det ydede tilskud ved gennemgang af det reviderede årsregnskab, revisionsprotokollater, aktivitetsoplysninger, årsberetninger mv.

¹ Bekendtgørelse nr. 669 af 20/5 2015 om kommunernes budget og regnskabsvæsen, revision mv., bilag 1 Budget og regnskabssystem for kommuner

² Senest ændret 9/12 2014

Københavns Kommunes Indkøbspolitik

Ifølge København kommunes indkøbspolitik for 2014-2018³ skal kommunen effektivisere sine indkøb gennem fokus på pris, driftsomkostninger, kvalitet samt organisering og styring.

For at nå fastsatte mål skal effektivisering bl.a. opnås ved ajourføring af driftsoverenskomsterne med de selvejende institutioner, hvor der stilles krav om, at kommunens indkøbsaftaler skal anvendes med henblik på at minimere driftsomkostningerne og sikre overholdelse af krav til miljø og arbejdsmiljø på de områder, hvor det er juridisk muligt.

De selvejende institutioners forpligtelse til at benytte indkøbsaftaler afhænger således af driftsoverenskomsterne med den relevante forvaltning, samt af hvilke indkøbsaftaler, der er tale om.

4.2 REVISIONSMÆSSIG FORHOLD**Revision af kommunens regnskab**

Ifølge Revisionsregulativ for Københavns Kommune⁴ omfatter revisionen af kommunen alle regnskabsområder under Borgerrepræsentationen.

Efter Borgerrepræsentationens bestemmelse kan til revisionen endvidere henlægges regnskaber for institutioner, foreninger, fonde mv., der modtager kapitalindskud, tilskud, lån, garanti eller anden støtte fra kommunen.

Revisor kan gennem Økonomiudvalget eller vedkommende stående udvalg kræve regnskaber for nævnte institutioner, foreninger, fonde mv., forelagt til gennemgang.

Ved regnskabs gennemgangen skal det påses, at:

- Regnskabet er undergivet betryggende revision.
- Vilkårene for tilskud mv. er opfyldt.
- Midlerne er anvendt i overensstemmelse med givne bestemmelser.
- Forvaltningen af midlerne er varetaget på en økonomisk hensigtsmæssig måde.

³ Vedtaget af Borgerrepræsentationen den 9/10 2014

⁴ Senest ændret af Borgerrepræsentationen den 18/6 2014

Revision af regnskaber for selvejende institutioner

Kravet til revision af regnskaber for anvendelsen af tilskud de selvejende institutioner med driftsoverenskomst med kommunen er som tidligere omtalt fastsat i kommunens Kasse- og Regnskabsregulativ.

Revisionen varetages en revisor, der er valgt af bestyrelsen for den selvejende institution og godkendt af kommunen.

Lov om fonde og visse foreninger⁵ gælder for fonde, legater, stiftelser og andre selvejende institutioner (fonde). Loven omfatter imidlertid ikke:

- selvejende institutioner, der som vilkår for godkendelse eller tilskud fra det offentlige er undergivet tilsyn og økonomisk kontrol af en offentlig myndighed eller anden lovgivning eller bestemmelse udstedt i henhold til anden lovgivning eller
- selvejende institutioner, hvis drift overvejende dækkes af statslige eller kommunale midler, og som er undergivet tilsyn af det offentlige, hvis det i institutionens vedtægt er fastsat, at det offentlige træffer bestemmelse om anvendelse af institutionens midler i tilfælde af dennes opløsning.

De selvejende institutioner med driftsoverenskomst med Københavns Kommunes er efter Intern Revisions vurdering undtaget fra kravene om regnskabsaflæggelse og revision i lov om fonde og visse foreninger.

Endvidere er de selvejende institutioner ikke omfattet af årsregnskabslovens⁶ krav til regnskabsaflæggelse og revision, idet loven ikke gælder for virksomheder, som

- er omfattet af lov om statens regnskabsvæsen m.v. eller
- udelukkende er omfattet af regnskabsregler fastsat ved eller i henhold til lov om kommunernes styrelse.

4.3 SELVEJENDE INSTITUTIONERS KARAKTERISTIKA**Hvad er en selvejende institution**

En selvejende institution er en selvstændig juridisk enhed, der ejer sig selv. Institutionen varetager et nærmere angivet formål og har sin

⁵ Gældende lovbekendtgørelse nr. 938 af 20/9 2012

⁶ Gældende lovbekendtgørelse nr. 1253 af 1/11 2013

egen selvstændige ledelse i form af en bestyrelse. En selvejende institution drives på grundlag af en vedtægt, der fastlægger, hvorledes institutionen styres.

Der er bl.a. følgende karakteristika for en selvejende institutioner:

- En selvejende institution drives og reguleres af en driftsoverenskomst/aftale mellem institutionens bestyrelse og borgerrepræsentationen
- En selvejende institution er en selvstændig juridisk enhed, der kan eje bygninger
- En selvejende institution kan modtage gaver/arv mv.
- I en selvejende institution er arbejdsgiverbeføjelserne hos bestyrelsen
- En selvejende institutions bestyrelse bestemmer om en medarbejder skal afskediges
- En selvejende institutions bestyrelse ansætter lederen og kommunen, hvormed institutionen har driftsoverenskomst, godkender ansættelsen
- En selvejende institution har evt. et særligt formål og kan have egen personalepolitik
- Kommunen har ikke instruktionsbeføjelse over for en selvejende institution og dens ledere
- Ledere og personale ansat i en selvejende institution kan ikke flyttes til andre institutioner
- En selvejende institution er forpligtet til at anvende de kommunale overenskomster om løn, men ikke nødvendigvis de kommunale forhåndsftaler
- Ledere i en selvejende institution kan udtale sig offentligt under ansvar over for bestyrelsen, driftsoverenskomst og lovgivningen, f.eks. om kommunale politik og har ikke som kommunale ledere en loyalitetsforpligtelse i forhold til kommunen, hvormed den har overenskomst.

Vedtægt

En selvejende institutions vedtægt er et dokument, der beskriver rammerne for institutionens virksomhed. En vedtægt vil typisk indeholde bestemmelser om følgende:

- Institutionens navn, hjemsted og formål
- Bestyrelsen sammensætning, udpegning
- Hvem der med bindende virkning kan tegne institutionen
- Budgetlægning, regnskab og revision
- Anvendelse af formue i tilfælde af institutionens nedlæggelse.

Der kan være stillet krav om, at tilskudsyder skal godkende vedtægterne.

Driftsoverenskomst

En driftsoverenskomst er en aftale mellem den selvejende institution og en offentlig myndighed (her Københavns Kommune). Driftsoverenskomsten fastlægger rammer og vilkår for institutionens drift, tilskud, opgaver og tilsyn med den selvejende institution.

Der er ingen faste bestemmelser med hensyn til indholdet af en driftsoverenskomst. Generelt vil en driftsoverenskomst dog medføre, at kommunalbestyrelsen (i København Borgerrepræsentationen (BR)) vil have en betydelig indflydelse på institutionens drift, således at en selvejende institution kan sidestilles med en kommunal institution.

Af forhold der beskriver en driftsoverenskomst kan peges på:

- BR har indflydelse på institutionens drift. For eksempel med hensyn til antallet af institutionspladser og hvem disse står til rådighed for, daglige åbningstider, antallet af stillinger og disses art, ansættelse og afskedigelse af institutionens leder.
- BR afholder institutionens driftsudgifter på grundlag af et budget.
- Budgetforslag udarbejdes af BR med bistand fra institutionen, der er forpligtet til at overholde budgettet, om nødvendigt søge tillægsbevillinger og udføre løbende budgetkontrol.
- Parterne aftaler, hvem der beregner og udbetaler løn og varetager bogholderi og regnskabsføring.

5. NØGLETAL FOR SELVEJENDE INSTITUTIONER

I nedenstående tabel er vist kommunens nettodriftsudgifter for 2014 til selvejende institutioner med driftsoverenskomst med kommunen. Tallene er fra kommunens ledelsesinformationssystem RUBIN.

Beløb er eksklusive moms og er oplyst i hele kr.

Forvaltning	BUF	SUF	SOF	I alt
Nettodriftsudgifter*)	1.371.045.653	987.119.662	325.332.127	2.683.497.442
Heraf:				
Lønudgifter	1.307.982.973	785.120.515	305.085.756	2.398.189.244
Revisionshonorar	1.789.663	1.289.599	1.326.941	4.406.203

*) Nettodriftsudgifter omfatter beløb registreret på hovedart 1,2,4,5 og 7 dranst 1, drift og ejerforhold 2, selvejende.

Kommunens samlede nettodriftsudgifter til selvejende institutioner for 2014 for de 3 forvaltninger har udgjort i alt 2,7 mia. kr. Den væsentligste udgiftspost er lønninger med 2,4 mia. kr., som udgør knap 90 % af de samlede nettoudgifter.

Der er for enkelte institutioner ikke bogført udgifter til revision, og i 2 tilfælde der bogført negative udgifter til revision. Vi skønner på denne baggrund, at de samlede udgifter til revision af de selvejende institutioner kan anslås til ca. 5 mio. kr.

Følgende tabel viser antallet af selvejende institutioner med driftsoverenskomst under de 3 forvaltninger. Endvidere fremgår det i hvilket omfang institutionerne anvender kommunens regnskabssystem KØR og det af kommunens anvendte lønsystem.

Aktive selvejende institutioner pr. 1/1 2015.*)

Forvaltning	BUF	SUF	SOF
Antal institutioner	240	33	33
Heraf:			
Anvender KØR	0	33	4
Anvender KMD-lønsystem	0	33	6

*) Tabellen er opgjort på grundlag af oplysninger fra forvaltningerne. Antal institutioner svarer ikke til antal modtagne revisionspåtegnede regnskaber. Dette skyldes f.eks., at nogle institutioner er organiseret i klynger, og at der alene udarbejdes et samlet regnskab for klyngen.

Der i alt 306 aktive selvejende institutioner med driftsoverenskomst under de 3 forvaltninger pr. 1/1 2015.

Alle de selvejende institutioner under SUF anvender både kommunens regnskabssystem og lønsystemet.

De selvejende institutioner under SOF anvender i 7 tilfælde kommunens it-systemer i et eller andet omfang. 3 institutioner anvender både KØR og kommunens lønsystem, mens én institution kun anvender KØR og 3 institutioner kun anvender lønsystemet.

Ingen selvejende institutioner under BUF anvender kommunens it-systemer til bogføring og udbetaling af løn.

Flere af de selvejende institutioner er tilknyttet paraplyorganisationer / administrationsselskaber til varetagelse af sine interesser og administrative opgaver.

6. PRAKTISK HÅNDTERING OG ERFARINGER

6.1 SUNDHEDS- OG OMSORGSFORVALTNINGEN

Organisering og processer

Samtlige 33 selvejende institutioner heraf 8 aktivitetscentre, der har driftsoverenskomst med SUF, varetager selv regnskabsføringen ved anvendelse af kommunens regnskabssystem KØR.

Anvisning af løn foretages ved anvendelse af kommunens lønsystem og varetages af Koncernservice på grundlag af indberetninger fra de selvejende institutioner. Endvidere anvender institutionerne Københavns Kommunes Arbejdstidsplanssystem (KAS) til registrering af tjenestetid og fravær.

SUF oplyser, at de selvejende institutioner i en lang årrække har anvendt kommunens lønsystem til anvisning af løn. Beslutningen om, at de selvejende institutioner skulle anvende kommunens regnskabssystem KØR, blev truffet en gang i 1990'erne. Formentlig i forbindelse med implementering af KØR 1 i 1998. Ifølge SUF stilles kommunens it-systemer vederlagsfrit til rådighed for de selvejende institutioner.

Processerne for fastlæggelse og udmelding af budget, den løbende økonomistyring og regnskabsaflæggelse er ens for de kommunale og selvejende institutioner. De selvejende institutioner aflægger således - ligesom de kommunale enheder - et selvforvaltningsregnskab, som de bestyrelsesvalgte revisorer reviderer og afgiver revisionspåtegning på.

Lokalområdekontorerne i SUF skal sikre, at der modtages reviderede årsregnskaber og tilhørende revisionsprotokollater for de selvejende institutioner i lokalområdet. Regnskabsafdelingen i Centralforvaltningen i SUF foretager gennemgang af årsregnskaber og revisionsprotokollater. Resultatet af gennemgangen forelægges de respektive lokalområdekontorer, der giver tilbagemelding om resultatet til ledelsen i de selvejende institutioner, herunder bestyrelsen og følger op på behandlingen af eventuelle revisionsbemærkninger.

IR har modtaget eksempler på de driftsoverenskomster, der indgået mellem SUF og de selvejende institutioner. Af en præambel til driftsoverenskomsterne fremgår, at de er indgået efter bestemmelser om in-house med udgangspunkt i Konkurrencestyrelsens vejledning herom, og at institutionernes regnskabsføring og lønanvisning skal ske ved anvendelse af de af kommunen bestemte it-systemer. Ifølge SUF har en enkelt selvejende institution dog ikke indgået ny driftsoverenskomst, som pålægger institutionen at anvende de kommunale systemer. Uanset dette varetager den pågældende institution regnskabs- og lønopgaverne ved anvendelse af de kommunale systemer, og bestyrelsen har hvert år underskrevet årsregnskabet.

Ifølge SUF underkastes de selvejende institutioner en anden grad af opfølgning og kontrol end de kommunale enheder. I forbindelse med regnskabsafslutningen foretages både for de kommunale enheder og de selvejende institutioner en opgørelse af mer- / mindreforbrug til brug for efterfølgende overførsel. Herudover underkastes regnskaberne for de selvejende institutioner revision af de bestyrelsesvalgte revisorer. Efterfølgende godkender bestyrelserne regnskaberne, som tillige med revisorernes rapportering underkastes behandling af forvaltningen.

Resurseanvendelse

SUF anvender resurser til servicering af revisorerne for de selvejende institutioner, behandling af årsregnskaber samt rapporteringen fra institutionernes revisorer. Ifølge SUF er der f.eks. resurse-mæssige udfordringer i forbindelse med fremskaffelse af data og materiale til brug for de selvejende institutioners revisorer, bl.a. tilvejebringelse af dokumentation til brug for revision af lønninger.

Revisionen af de selvejende institutioner

Ifølge den revisionsinstruks, som SUF har udarbejdet til brug for de selvejende institutioner, skal der udføres forvaltningsrevision, og ifølge SUF bliver der kommenteret på nogle af de fire aspekter (produktivitet, effektivitet, sparsommelighed og ledelsesrevision).

Nogle revisorer rapporterer om nøgletal og sammenligninger, som en del af forvaltningsrevisionen. Herudover vedrører revisorernes kommentarer ofte om manglende funktionsadskillelse.

Vi har gennemlæst revisionsprotokollater vedr. revisionen af årsregnskab 2014 for 3 selvejende institutioner. Revisor for 2 af institutionerne (samme revisor) har i protokollaterne gjort opmærksom på, at institutionens anvendelse af kommunens økonomisystem indeholder nogle ulemper som – fra et revisionsmæssigt synspunkt og fra plejehjemmet side – kan være en svaghed. Bl.a. brugen af systemkonti, herunder momskonti, som ikke er omfattet af revisionsopgaven på de selvejende institutioner. Revisor har ikke ved revisionen taget stilling til momsforhold. Herudover er ikke alle plejehjemmets regnskabsposter bogført i KØR.

Revisor oplyser endvidere: I 2013 ændredes procedurerne for aflæg-gelse af regnskab med overførsel af ansvaret for regnskabsaflæggelsen til Koncernservice, hvor ansvaret er fordelt på en række medarbejdere – hver med ansvar for ét område på tværs af alle plejehjem. Dette har medført, at det i 2014 ikke har været fysisk muligt at besøge regn-skabsenheden og få hurtig afklaring på spørgsmål eller yderligere ma-teriale, men al kommunikation og modtagelse af materiale har i lighed med 2013 måttet foregå på mail. Revisor er tildelt en kontaktperson,

som har ansvar for ét fast regnskabsområde, og kontaktpersonen skulle servicere revisor ved at fremskaffe informationer og materiale. Ifølge revisor har det imidlertid i praksis givet udfordringer, da kontaktpersonen ikke har haft kendskab til alt på plejehjemmet og samtidig kun har haft kendskab til en del af regnskabsudarbejdelsen. Derudover er der områder, der fortsat bliver behandlet på enten lokalkontoret eller i regnskabsenheden i SUF. Ifølge revisor har det dermed indimellem for 2014 været svært og tidskrævende at få svar på spørgsmål, da kontaktpersonen i Koncernservice ikke altid har vidst, hvem forespørgslerne skulle videresendes til. Som følge heraf har revisionen for regnskab 2014 samlet set været mere tidskrævende end forudsat med mange telefonsamtaler og 40-60 mails.

Baggrund for den anvendte model

Ifølge SUF har det stor værdi for kvaliteten af forvaltningens økonomiske styring og opfølgning mv., at alle data registreres i kommunens it-systemer, så forvaltningen løbende kan følge de selvejende institutioners regnskabsmæssige forbrug, sygefravær m.m. Det har endvidere stor værdi for kvaliteten af forvaltningens regnskabsprognoser, at alle registreringer foretages på et ensartet grundlag, og data er ajour. Endelig kan processer tilrettelægges mere effektivt, når de selvejende og kommunale enheder anvender samme it-løsninger.

6.2 BØRNE- OG UNGDOMSFORVALTNINGEN

Organisering og processer

I BUF er der i alt 240 aktive selvejende institutioner, som har driftsoverenskomst med kommunen pr. 1/1 2015. Der udarbejdes dog kun 232 regnskaber, idet der for selvejende klynger udarbejdes et samlet regnskab for klyngen, og ikke et regnskab for de enkelte enheder.

Ingen af de selvejende institutioner under BUF anvender kommunens regnskabssystem KØR til bogføring eller får anvist løn via kommunens lønsystem.

Ifølge BUF er hovedparten af de selvejende institutioner underlagt en paraplyorganisation eller et administrationsselskab. Enkelte institutioner har sin egen kasserer eller forretningsfører.

Den årlige bevilling (tilskuddet) udmeldes til de selvejende institutioner ultimo december i året før budgetåret. Bevillingen anvises i månedlige rater til institutioners bankkonti.

Bevillingen til de selvejende institutioner beregnes efter de samme principper og metoder, som anvendes ved budgettildeling til de kommunale institutioner.

Et selvejende dagtilbud har dog ifølge lovgivningen⁷ ret til et administrationstilskud, når institutionen administrerer følgende opgaver: Løn, bogføring budget/regnskab, revision og personalejuridisk bistand. Administrationstilskuddet udgør 2,1 % af kommunens gennemsnitlige budgetterede bruttodriftsudgift. En selvejende daginstitution kan dog til enhver tid indgå aftale med BR om størrelsen af administrationstilskuddet, hvis der kan opnås enighed herom.

Budgettet til afholdes af faste udgifter til revision og aflønning af praktikanter skal overholdes. Den øvrige del af bevillingen kan institutionen selv disponere over.

De selvejende institutioner anvender som nævnt ikke kommunens lønsystem og institutionerne varetager således selv opgaver vedr. registrering af fravær i anledning af sygdom og barsel samt anmeldelse af dagpengerefusion over for medarbejdernes bopælskommuner.

De selvejende institutioner skal månedligt indberette oplysninger om lønforbrug og specificerede lønoplysninger.

De selvejende institutioner har mulighed for at tilslutte sig/anvende kommunens indkøbsaftaler. Hvis en selvejende institution vælger ikke at gøre dette, fraskriver den sig retten til at benytte de aftaler, der bliver indgået det kommende år⁸.

Ifølge et paradigme til den driftsoverenskomst, der anvendes af BUF, varetages beregning og udbetaling af lønninger samt bogholderi og regnskabsførelse af institutionen. Overenskomsten kan opsiges af begge parter med 9 måneder varsel til den første i en måned.

De selvejende institutioner skal udarbejde og indsende prognoser 3 gange årligt. Prognoserne oplyser om det forventede samlede årsregnskab.

Endvidere indberetter institutionerne hver måned på en webformular forbrugsdata på hovedartsniveau via en XBRL-løsning (eXtensible Business Reporting Language). Disse data fremgår efterfølgende af BUF-LIS, som er forvaltningens ledelsesinformationssystem.

Halvårsregnskaber på kontoniveau indlæses af institutionerne og bogføres af forvaltningen i KØR i juni og udlignes i juli.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 167 af 20/2 2015 og bekendtgørelse om dagtilbud nr. 599 af 30/4 2015.

⁸ BUF's Bevillingsvejledning 2015 for dagtilbud, fritidshjem og klubber

Regnskaber 2014 for de selvejende daginstitutioner, der administreres af paraplyorganisationerne FOBU og Frie børnehaver A/S, er indberettet til BUF via XBRL.

De øvrige selvejende institutioner indberetter regnskaber via "Skabelon til regnskabsmappe 2014". Begge typer indberetninger af regnskabstal registrerer BUF efterfølgende i KØR via ADI-regneark.

Når BUF har modtaget de underskrevne og reviderede regnskaber foretages en gennemgang heraf samt af revisionsrapporteringen. Samtidig foretages udredning af evt. differencer i forhold til de "foreløbige regnskaber" og bogføringen i KØR berigtiges.

Dette sker efter afslutning af kommunens regnskab, dvs. i det følgende regnskabsår. Der er således en risiko for at KØR ikke indeholder de korrekte og endelige regnskabsdata.

Områdekontorerne har den løbende kontakt til de selvejende institutioner og følger op på eventuelle handleplaner mv. Fra centralforvaltningen kontaktes paraplyorganisationer mv. om generelle forhold og i nogle tilfælde kontaktes tillige de enkelte institutioners bestyrelse.

Resurseanvendelse

BUF anslår, at forvaltningen anvender ca. ½ årsværk på opgaver vedr. behandling af årsregnskaber for de selvejende institutioner og gennemgang af revisors rapportering

Revisionen af de selvejende institutioner

Ifølge den revisionsinstruks, som BUF har udarbejdet til brug for de selvejende institutioner, skal der udføres forvaltningsrevision.

Ifølge BUF udføres der i et eller andet omfang forvaltningsrevision, men det er i nogle tilfælde vanskeligt at gennemskue, hvilke forvaltningsrevisionsmæssige undersøgelser, der reelt er udført. I revisors rapportering er dog omtalt begreberne produktivitet, effektivitet og sparsommelighed.

Det er BUF's vurdering, at kvaliteten af revisorernes arbejde er svingende, og kvaliteten er for nedadgående. Generelt vurderes revisionsindsatsen som mangelfuld.

Revisors bemærkninger omhandler typisk forhold som manglende funktionsadskillelse, eneprokura og konstateringer vedrørende manglende dokumentation

Ifølge BUF foretager 2 af revisionselskaberne generelt ikke kasseeftersyn, uanset dette er et krav ifølge den gældende revisionsinstruks.

Baggrund for den anvendte model

Ifølge BUF er det formentlig historisk betinget, at de selvejende institutioner i BUF ikke bogfører i KØR og heller ikke anvender kommunens lønsystem.

Endvidere er de fleste selvejende institutioner organiseret under paraplyorganisationer / administrationsfællesskaber, der i et vist omfang har været præget af stærke politiske interesser. Disse organisationer varetager administration af selvejende institutioner, og det må derfor forventes at afstedkomme nogen modstand, såfremt dette indtjeningsgrundlag berøres. BUF anfører, at disse organisationer i mange tilfælde administrerer institutioner, der har overenskomst med andre kommuner, og at det i sådanne tilfælde kan opleves som en ulempe, såfremt regnskabsføring og lønanvisning skal håndteres i flere forskellige systemer.

Ulemper ved institutionernes anvendelse af egne systemer

Ifølge BUF er det ikke hensigtsmæssigt, at de selvejende institutioner anvender andre it-systemer end kommunens. Det vil være en fordel at institutionerne registrerer i kommunens regnskabssystem således, at der løbende kan tilvejebringes ajourførte økonomidata. Endvidere vil det eksempelvis lette serviceringen af politikere om oplysninger f. eks om sygefravær og sammenligning heraf mellem selvejende og kommunale institutioner.

Forvaltningens overvejelser/ tiltag

På Børne- og Ungdomsudvalgets seminar for budget 2014 blev der rejst et spørgsmål om muligheden for, at Københavns Kommune tilbyder at overtage administration af selvejende institutioner. BUF behandlede i et notat af 3/4 2013 spørgsmålet, og oplyste hvilke opgaver BUF eventuelt kunne overtage, og hvordan de selvejende institutioner kunne betale for denne ydelse.

Notatet beskriver ikke et tilbud om at overtage de administrative opgaver med besparelse for øje, men hvordan kommunen kunne tilbyde administrative løsninger til de institutioner, der måtte ønske dette. Ifølge notatet vil en eventuel kommunal overtagelse af administrationen af de selvejende institutioner ikke være en besparelse. Kommunen skal betale 2,1 % af de samlede driftsudgifter til administration af de selvejende institutioner, og denne udgift forventes ikke at blive ændret ved en overtagelse af administrationen. Ifølge notatet vil der kunne forventes nogen modstand mod et kommunalt tilbud om at overtage administrationen, da paraplyorganisationerne har varetagelsen heraf som indtægtsgrundlag.

Notatet indeholder ikke en opgørelse af udgifterne for løsning af de forskellige opgaver. I kommunen løses de fleste opgaver for kommunale dagtilbud i Koncernservice (KS). BUF har ikke haft dialog med (KS) om priser på de forskellige ydelser. Kontoret for Budget og Regnskab indstillede til forvaltningens direktion, at drøfte om Budget og Regnskab skulle gå videre med, hvordan Københavns Kommune kan tilbyde at overtage selvejende institutioners administration.

BUF har ligeledes i et notat af 2/3 2015 på baggrund i forespørgsel fra BUPL (Børne- og Ungdomspædagogernes Landsforbund) beskrevet baggrund, omfang og indhold af de administrative opgaver i forbindelse med drift af de selvejende enheder samt muligheden for at disse opgaver løses i kommunalt regi.

Ifølge notatet har selvejende institutioner enheder, der har aftale med kommunen, med baggrund i lovgivningen ret til administrationsbidrag på 2,1 %, såfremt enheden selv varetager eller forestår de administrative funktioner. Varetages kun udvalgte opgaver, reduceres administrationsbidraget tilsvarende.

BUF har i notatet opgjort det samlede administrationsbidrag til de selvejende institutioner for 2014 til ca. 33 mio. kr. inkl. moms. Bidraget varierer i sagens natur fra institution til institution.

Effektiviseringsmuligheder afhænger ifølge notatet af, at der ikke lovpligtigt skal udbetales administrationsbidrag til de selvejende institutioner, der vælger en kommunal løsning og dernæst af, hvorvidt den kommunale løsning er billigere, end hvad der svarer til de 2,1 %. Skal bidraget derimod bevilges og kommunen løser opgaven billigere end svarende til 2,1 %, så er det den enkelte institution, der opnår en for tjeneste.

I notatet vurderes det umiddelbart, at kommunen ikke er pligtigt til at udbetale administrationsbidraget for efterfølgende at modtage det retur som betaling for den administrative opgaveløsning. Det betyder, at såfremt kommunen ikke udbetaler bidraget og kan løse opgaven for mindre end et beløb svarende til 2,1 %, så vil der være tale om en effektivisering.

Størrelsen af effektiviseringen er ifølge notatet afhængig af antal, omfang og egentlig udgift. Det kan endvidere undersøges, hvorvidt man med ændring af overenskomst eller vedtægter kan gøre den kommunale opgaveløsning obligatorisk – dette vurderer notatet dog som tvivlsomt. Der er ikke foretaget en egentlig opgørelse af priser og ressourcebehov.

6.3 SOCIALFORVALTNINGEN

Organisering og processer

Ud af de 33 aktive selvejende institutioner, som SOF har driftsoverenskomst med pr. 1/1 2015, anvender 4 KØR til regnskabsføring, mens 6 institutioner får anvist løn via kommunens lønsystem. 3 af institutionerne anvender både KØR og kommunens lønsystem

Administrationen af tilskud til de selvejende institutioner, herunder økonomistyring og opfølgning varetages af tre centre i SOF. Borgercenter Handicap (6 tilbud), Borgercenter Voksen (18 tilbud) og Borgercenter Børn og Unge (9 tilbud).

Flere af de selvejende institutioner er tilknyttet en moder-/ paraplyorganisation, som varetager institutionernes interesser. Disse organisationer kan ligeledes varetage opgaver for institutionerne såsom bogføring og lønadministration.

Ifølge SOF er der generelt samme budgetproces for de selvejende og de kommunale institutioner. Dog tillægges for de selvejende institutioner et mindre ekstra budgetbeløb til dækning af udgifter til bestyrelsesforsikring, personaleforsikring og revisionshonorar.

Borgercenter Børn og Unge har fastsat, at maksimalt 4 % af en institutions bruttobudget (ekskl. ejendomsudgifter / husleje) må anvendes til administration herunder revision. Der er ikke fastsat et maksimum for afholdelse af udgifter til administration vedrørende de selvejende institutioner under de 2 andre centre. Såfremt det lægges til grund, at de budgetterede administrationsudgifter for de selvejende institutioner under alle 3 center maksimalt må udgøre 4 %, har Intern Revision opgjort de samlede maksimale budgetterede administrationsudgifter for 2015 til i alt 14,8 mio. kr. eksklusive moms (4 % af 369,7 mio. kr.)

Den samlede budgettramme for aktiviteten registreres i KØR, men budgettet for den enkelte institution fremgår ikke af KØR. Nettobudgettet fremgår af SOFUS, og den detaljerede budgetlægning og styring foregår i regneark. De 3 borgercentre indhenter prognoser og evt. forslag til budgetændringer ca. 10 gange årligt. Prognoserne udarbejdes på et overordnet niveau. 3 gange årligt indberetter centrene prognosetal i SOFUS.

Der udarbejdes halvårsregnskaber for de selvejende, som bogføres i KØR i periode 6 på hovedartsniveau. Regnskabstallene udlignes dog igen i juli måned. De endelige regnskabstal registreres af borgercentre – for de selvejende institutioner, der ikke selv bogfører i KØR – via ADI-regneark i KØR, når regnskabsåret er gået, men inden kommunens regnskab afsluttes, og det løbende a conto tilskud udlignes.

Til brug for regnskabsaflæggelse udsender SOF et regnskabsskema til de selvejende institutioner. Skemaet skal revisionspåtegnes. Nogle institutioner aflægger tillige sit eget årsregnskab.

Borgercentrene foretager en gennemgang af de reviderede årsregnskaber, årsberetning og revisors rapportering. Centrene udarbejder en redegørelse om resultatet af gennemgangen og hvilke initiativer gennemgangen har givet anledning til at iværksætte over for de selvejende institutioner og herunder bestyrelserne.

IR har fra SOF modtaget eksempler på de driftsoverenskomster, som er indgået med de selvejende institutioner. Det fremgår heraf, hvorvidt institutionerne skal anvende kommunens it-systemer. En overenskomst kan af begge parter opsiges med 9 måneders varsel til den første i en måned. For børneområdet er der et gensidigt opsigelsesvarsel på 10 måneder.

Revisionen af de selvejende institutioner

Ifølge den revisionsinstruks, som SOF har udarbejdet til brug for de selvejende institutioner, skal der udføres forvaltningsrevision, og der udføres generelt samme revision, uanset om den selvejende institution anvender kommunens regnskabssystem KØR eller et andet system.

Revisorernes kommentarer vedrører typisk manglende funktionsadskillelse, eneprokura til lederen og nogle gange en omkostningsfordeling, såfremt et tilbud gennemfører aktiviteter efter flere §§ i serviceloven.

Ifølge SOF må forvaltningen i flere tilfælde bistå revisorer for de selvejende institutioner med at håndtere begreberne mer- / mindre forbrug i forhold til budget og likviditetsover- / underskud.

Det blev givet udtryk for, at revisionen indbefatter en anderledes kontrol, der ikke er udbredt og skønnet væsentlig på de kommunale områder. Endvidere blev der ikke udarbejdet lønsomhedsanalyse i samme omfang for de kommunale institutioner. Der var dog opfattelsen, at kommunen betaler meget for de få "kontroller", som revisor udfører.

Der blev ikke oplevet merarbejde til servicering af revisorerne, f.eks. i forbindelse med tilvejebringelse af lønsager og anden dokumentation i de tilfælde kommunens lønsystem anvendes til udbetaling af løn.

Resurseanvendelse

SOF skønner, at forvaltningen samlet for de 3 centre anvender ¼ årsværk til styring og opfølgning af anvendelsen af tilskud til de selvejende institutioner.

Baggrund for den anvendte model

Ifølge SOF er det et politisk spørgsmål, om institutionerne skal anvende kommunens it-systemer.

Det er SOF's opfattelse, at baggrunden for, at selvejende institutioner ikke er tilknyttet KØR eller KMD-løn for det første er, at de har fået mulighed for at vælge, f.eks. er overenskomsten på børneområdet en såkaldt minimumsmodel. Institutionerne er tilknyttet paraplyorganisationer, der blandt andet varetager administrationen af institutionerne og som har sine egne bogføringssystemer. Såfremt en selvejende institution overgår til kommunens bogføringssystem, vil paraplyorganisationen have svært ved at varetage opgaven.

For det andet er paraplyorganisationerne modvilje imod at anvende Københavns kommunes systemer, at disse ikke er kompatible med organisationernes egne systemer. En moderorganisation udarbejder f.eks. samlede regnskaber for alle institutioner under organisationen, som kan være lokaliseret rundt omkring i landet. Det kan være administrativt svært for en sådan organisation at skulle imødekomme forskellige kommuners særlige krav.

Institutioner kunne endvidere være ængstelige for, at bestyrelsens selvstændighed ville blive kompromitteret ved overgang til kommunens systemer.

Endelig blev det oplyst, at nogle institutioner var af den opfattelse, at det er for dyrt at komme på kommunens økonomisystem mv. (Udgifter til KØR, løn og pc'er/it-udstyr).

Ulemper ved institutionernes anvendelse af egne systemer

SOF har peget på følgende u hensigtsmæssige forhold ved at de selvejende institutioner anvender egne it-systemer:

- Manglende ajourførte økonomidata og HR-oplysninger, f.eks. fravær
- Utilstrækkeligt grundlag for opfølgning. Når regnskabsdata kun modtages en gang årligt giver det utryghed i forhold til, at kommunen yder underskudsdekning.
- U hensigtsmæssige processer f.eks. i tilfælde, hvor KEjd bogfører direkte på de selvejende institutioners organisationsnr. i KØR. I disse situationer skal SOF regulere bogføringen manuelt og reducere i institutionens budget for at tilbageholde beløb til betaling heraf.

Forvaltningens overvejelser/ tiltag

SOF har indgået en Rammeaftale⁹ for samarbejdet med de selvejende institutioner.

Aftalen har til formål at beskrive overordnede principper for samarbejdet mellem kommunen og de selvejende tilbud på udsatte området. Samarbejdet mellem SOF og det enkelte tilbud konkretiseres i driftsoverenskomsten.

I rammeaftalen er der opstillet 4 vejledende modeller for samarbejdet, heraf:

Model 1. Driftsoverenskomst med krav om anvendelse af alle kommunale løsninger, bl.a.:

- Det selvejende tilbud finansieres 100 % med kommunale midler og er underskudsdækket.
- Tilbuddet benytter som standard alle kommunale løsninger: Aktuelt KØR, SOFUS, MED-system, løn-system, CSC Social, Forandringskompas, akkreditering, mailsystem og indkøbsaftaler

Model 2. Driftsoverenskomst med minimumskrav, bl.a.:

- Det selvejende tilbud finansieres 100 % med kommunale midler og er underskudsdækket.
- Anvendelse af KØR og SOFUS er ikke et krav i driftsoverenskomster med minimumskrav.

⁹ Rammeaftale for samarbejdet mellem Forvaltning og Selvejende tilbud af 25. februar 2015